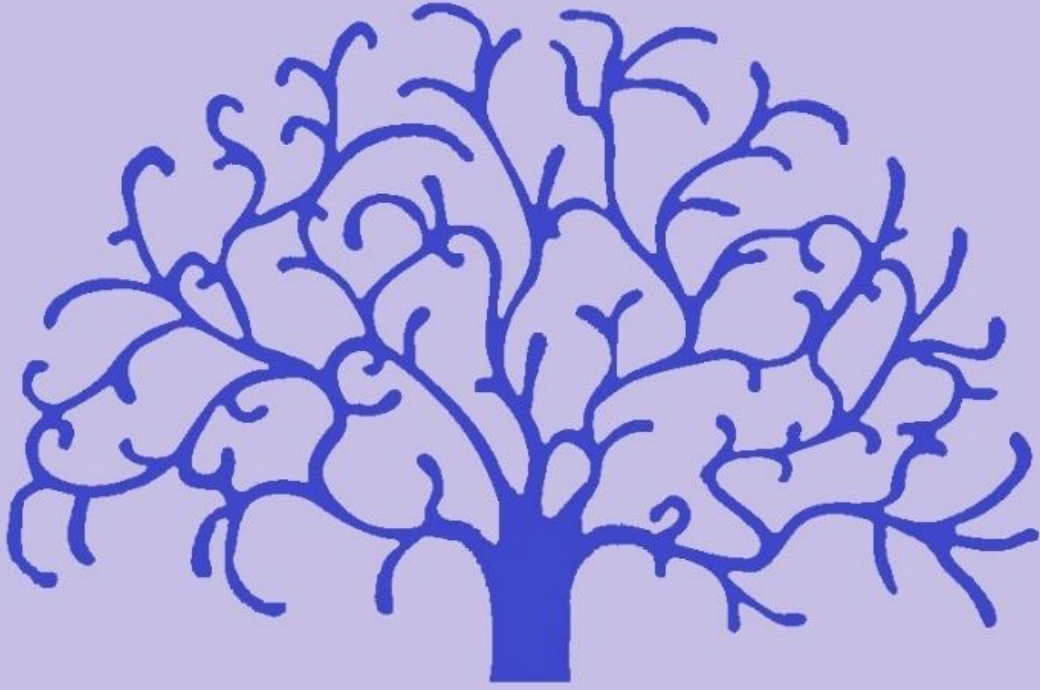

ISSN 1309 5803

eMakâlât

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1

BAHAR / SPRING 2017

Mezhep Araştırmaları Dergisi

Journal of Research of Islamic Sects

ISSN 1309-5803

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Editörler Kurulu / Editorial Board

Mehmet Saffet Sarıkaya, Prof. Dr.

(Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Ahmet İshak Demir, Doç. Dr.

(Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Tasarım & Mizanpaj / Journal Design

Ahmet İshak Demir

İletişim / Mailing

emakalat@emakalat.com

Copyright (c) 2017 | www.emakalat.com | All Rights Reserved

www.emakalat.com

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

İÇİNDEKİLER | CONTENTS

Makaleler | Articles

**Mehmet Şerefettin Yaltkaya ve "Yezîdiler" Başlıklı Makalesi
(Tahlil, Değerlendirme ve Sadeleştirme) 1-50**
Mehmet Şerefettin Yaltkaya and his article of "Yezidis" (Analysis,
Evaluation and Publication)

Halil İbrahim Bulut

Cem Dergisi'nin Sunumuyla Alevilikte İnançlar..... 51-76
Beliefs in Alawism Presented in Journal of Cem

Ahmet İshak Demir; Yaşar Şanlı

**İslam Birliği İnşasında Bir Engel Olarak
Mezhep-Cemaat Taassubu ve Çözüm Yolları 77-102**
"Sect-Community Fanaticism" As a Barrier to Building
Islam Unity and Solution Ways

Fevzi Rençber

شهادة الإمام الحسين وفعاليات المولد الشريف حداداً 103-112
İmâm Hüseyin'in Şehadeti ve Şehadet Matemlerinin
Hatırlattığı Kutlu Doğum Programları
Imam Hussain's Shehadeh (Holy death) and Mevlid-i Sherif (Blessed
Birth) Programs That Evocated by Mournings of Imam's Shehadeh

Mustafa Akman

Kars Caferilerinde Dinî İnanç ve Sosyal Pratikler 113-147
Religious Belief and Social Practices in Kars Jaferism

Hüseyin Doğan

**Şîi-Usûlî Düşünce Açısından
Şeyh Müfid ile Şerif el-Murtazâ Mukayesesi..... 149-182**
Comparison of Shaikh Mufid and Sharif al-Murtada from
Shi'i-Usuli Perspective

Habib Kartaloğlu

**Mâtürîdî'nin Kur'ân'da Yer Alan
"el-hayatü'd-dünya" Kavramına Yüklemediği Anlamlar 183-205**
Interpretation of Qur'anic Concept al-Hayatu'd-dunya
(Life on Earth) by Maturidi

Ali Suuçak

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

İÇİNDEKİLER | CONTENTS

Çeviriler | Translations

- İslami Fundamentalizm ve Mezhep Şiddeti:
Kuzey Nijerya'daki "Maitatsine" ve "Boko Haram"
Krizleri..... 207-235**
Islamic Fundamentalism and Sectarian Violence:
The "Maitatsine" and "Boko Haram" Crises in Northern Nigeria"
N. D. Danjibo, çev. Zeynep Alimoğlu Sürmeli

Araştırma Notları | Research Notes

- İbn Haldun'un Asabiyet Teorisinin Harici Düşünce
Üzerinde Yansımaları..... 237-257**
Reflections of Ibn Khaldūn's Theory of 'Aşabiyyah on
Khawarij Thought
Büşra Yurtalan

Kitap Tanıtım | Book Review

- Harun Yıldız, Kendi Kaynakları Işığında Hâriciliğin Doğuşu ve
Gelişimi..... 259-268**
Fevzi Rençber

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Danışma Kurulu | Advisory Board

Prof. Dr. A. Bülent Ünal <i>Dokuz Eylül Ü.</i>	Prof. Dr. Mehmet Kubat <i>İnönü Ü.</i>
Prof. Dr. Ahmet Ak <i>Sütçü İmam Ü.</i>	Prof. Dr. Mehmet Zeki İşcan <i>Atatürk Ü.</i>
Prof. Dr. Ahmet Turan <i>Ondokuz Mayıs Ü.</i>	Prof. Dr. Metin Bozan <i>Dicle Ü.</i>
Prof. Dr. Avni İlhan <i>Dokuz Eylül Ü.</i>	Prof. Dr. Metin Bozkuş <i>Cumhuriyet Ü.</i>
Prof. Dr. Cemil Hakyemez <i>Hitit Ü.</i>	Prof. Dr. Muharrem Akoğlu <i>Erciyes Ü.</i>
Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı <i>Dokuz Eylül Ü.</i>	Prof. Dr. Mustafa Ekinci <i>Harran Ü.</i>
Prof. Dr. Halil İbrahim Bulut <i>İstanbul Ü.</i>	Prof. Dr. Mustafa Öz <i>Marmara Ü.</i>
Prof. Dr. Harun Yıldız <i>Ondokuz Mayıs Ü.</i>	Prof. Dr. Osman Aydınlı <i>Ankara Ü.</i>
Prof. Dr. Hasan Onat <i>Ankara Ü.</i>	Prof. Dr. Ömer Faruk Teber <i>Akdeniz Ü.</i>
Prof. Dr. İlyas Üzüm <i>Marmara Ü.</i>	Prof. Dr. Sayın Dalkıran <i>Uşak Ü.</i>
Prof. Dr. Mazlum Uyar <i>Marmara Ü.</i>	Prof. Dr. Seyit Bahcıvan <i>Necmettin Erbakan Ü.</i>
Prof. Dr. Mehmet Ali Büyükkara <i>Marmara Ü.</i>	Prof. Dr. Sıddık Korkmaz <i>Necmettin Erbakan Ü.</i>
Prof. Dr. Mehmet Atalan <i>Kastamonu Ü.</i>	Prof. Dr. Sönmez Kutlu <i>Ankara Ü.</i>
Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç <i>İstanbul Ü.</i>	Prof. Dr. Yusuf Benli <i>Erciyes Ü.</i>

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Sayı Hakemleri | Reviewers of the Issue

- Prof. Dr. Ahmet Ak, *Sütçü İmam Ü.*
Prof. Dr. Cemil Hakyemez, *Hitit Ü.* (2 adet)
Prof. Dr. Halil İbrahim Bulut, *İstanbul Ü.*
Prof. Dr. Harun Yıldız, *Ondokuz Mayıs Ü.* (2 adet)
Prof. Dr. İlyas Üzüm, *Marmara Ü.*
Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç, *İstanbul Ü.*
Prof. Dr. Metin Bozan, *Dicle Ü.* (3 adet)
Prof. Dr. Metin Bozkuş, *Cumhuriyet Ü.*
Prof. Dr. Musa Koçar, *Süleyman Demirel Ü.*
Prof. Dr. Ömer Faruk Teber, *Akdeniz Ü.*
Doç. Dr. Emine Öztürk, *Kafkas Ü.*
Doç. Dr. Yusuf Gökbalp, *Çukurova Ü.*
Yrd. Doç. Dr. Adem Arıkan, *İstanbul Ü.*
Yrd. Doç. Dr. Aytekin Şenzeybek, *Necmettin Erbakan Ü.*
Yrd. Doç. Dr. Fevzi Rençber, *Şirnak Ü.*
Yrd. Doç. Dr. Kamile Ünlüsoy, *Süleyman Demirel Ü.*

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Amaç ve Kapsam

- *eMakâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi*, bilimsel hakemli bir dergidir.
- *eMakalat*'ta, İslam Mezhepleri ve ilgili alanlarda, telif ve tercüme makale, araştırma notu, kitap, tez, makale ve bilimsel toplantı değerlendirme, edisyon kritik, sadeleştirme vb. çalışmalar yayımlanır.

Süreç

- *eMakâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi* Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez www.emakalat.com adresinde yayımlanır.
- Editörler Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir.
- Dergide yayımlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukuki sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.emakalat.com'a aittir.
- Başvuru şartları ve ayrıntılı yayın kuralları için www.emakalat.com adresine bakılabilir.

Tarandığı Veri Tabanları

- DOAJ: Directory of Open Access Journals
- EBSCOHOST: Academic Search Complete
- ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı
- SOBİAD: Sosyal Bilimler Atıf Dizini
- TDV İSAM İlahiyat Makaleler Veri Tabanı

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Teşekkür

eMakâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi sekizinci yılı olan 2015'ten itibaren TÜBİTAK ULAKBİM hizmeti olan DERGİPARK AKADEMİK sunucularında barındırılmaktadır. Gerek sunucu gerekse ücretsiz DOI hizmetleri dolayısıyla Dergimiz kendilerine müteşekkirdir.
DergiPark ana sayfa: <http://www.dergipark.gov.tr/>

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

MAKALE YAZIM VE KAYNAK GÖSTERİM KURALLARI

eMakâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi, atıf ve kaynakça yazımında yurdumuzda dipnot sistemi olarak bilinen Chicago Sisteminin (The Chicago Manual of Style) aynen uygulanmasını istemektedir.

Kaynağın **1**-İlk geçtiği yer; **2**-Tekrar geçtiği yer ve **3**-Kaynakça (metnin sonunda, yazarların soyadına göre alfabetik olarak düzenlenmelidir) hali aşağıda örneklendirilmiş olan bu sistemin ayrıntıları için http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html adresine bakılabilir.

Tek Yazarlı

1. Ethem Ruhi Fığlalı, *Günümüz İslâm Mezhepleri* (İzmir: İzmir İlahiyat Vakfı Yayınları, 2008), 61.
2. Fığlalı, *İslâm Mezhepleri*, 35-53.
3. Fığlalı, Ethem Ruhi. *Günümüz İslâm Mezhepleri*. İzmir: İzmir İlahiyat Vakfı Yayınları, 2008.

İki Yazarlı

1. Bekir Topaloğlu ve İlyas Çelebi, *Kelâm Terimleri Sözlüğü* (İstanbul: İSAM Yayınları, 2010), 44.
2. Topaloğlu ve Çelebi, *Kelâm Terimleri*, 44-53.
3. Topaloğlu, Bekir ve İlyas Çelebi. *Kelâm Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2010.

Üç ve Daha Çok Yazarlı

1. Hayrettin Karaman vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir* (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2014), 4: 36.
2. Hayrettin Karaman vd. *Kur'an Yolu*, 2: 44.
3. Karaman, Hayrettin vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir*. 5 cilt. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2014.

Tercüme Kitap

1. William Montgomery Watt, *İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri*, çev. Ethem Ruhi Fığlalı (Ankara: Sarkaç Yayınları, 2010), 53.
2. Watt, *İslam Düşüncesi*, 34-54.
3. Watt, William Montgomery. *İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri*. çev. Ethem Ruhi Fığlalı. Ankara: Sarkaç Yayınları, 2010.

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Kitap Bölümü veya Diğer Kısımlar

1. Rudolph Ulrich, “Mâtürîdiliğin Ortaya Çıkışı”, çev. Ali Dere. *İmam Mâtürîdî ve Mâtürîdilik* içinde, haz. Sönmez Kutlu (Ankara: Kitâbiyât Yayınları, 2003), 29.
2. Ulrich, “Mâtürîdiliğin Ortaya Çıkışı”, 18-39.
3. Ulrich, Rudolph. “Mâtürîdiliğin Ortaya Çıkışı”. çev. Ali Dere. *İmam Mâtürîdî ve Mâtürîdilik* içinde, haz. Sönmez Kutlu. 154–186. Ankara: Kitâbiyât Yayınları, 2003.

Osmanlıca ve Arapça Eserler

1. Nev'îzâde Atâî, *Hadâiku'l-hakâik fî tekmeleti's-Şekâik*, nşr. Abdülkâdir Özcan (İstanbul: Çağrı Yayınları, 1989), 55.
2. Nev'îzâde, *Hadâiku'l-hakâik*, 34.
3. Nev'îzâde Atâî. *Hadâiku'l-hakâik fî tekmeleti's-Şekâik*. nşr. Abdülkâdir Özcan. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1989.
1. İmâmü'l-Harameyn el-Cüveynî, *el-İrşâd ilâ kavâti'l-edille fi usûli'l-i'tikâd*, nşr. M. Yûsuf Mûsâ ve A. Abdülhamîd (Kahire: Mektebetü'l-Hancî, 1369/1950), 19-33.
2. Cüveynî, *el-İrşâd*, 32-56.
3. Cüveynî, *İmâmü'l-Harameyn. el-İrşâd ilâ kavâti'l-edille fi usûli'l-i'tikâd*. nşr. M. Yûsuf Mûsâ ve A. Abdülhamîd. Kahire: Mektebetü'l-Hancî, 1369/1950.

Yazma Eser

1. Ebü'l-Hasan Rüstüġfenî, *el-Fevâid, Mecmû'u'l-havâdis ve'n-nevâzil* (Süleymaniye Ktp., Yeni Cami, no. 000547), 53b
2. Rüstüġfenî, *el-Fevâid*, 78b
3. Rüstüġfenî, Ebü'l-Hasan. *el-Fevâid, Mecmû'u'l-havâdis ve'n-nevâzil*. Süleymaniye Ktp., Yeni Cami, no. 000547, 53a-126b.

Makale (Basılı)

1. Metin Bozan, “Şeyh Adî'siz Yezidilik: Yezidilerin Adî b. Musâfir Algısında Yaşanan Farklılaşmalar”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 52/2 (2012): 28.
2. Bozan, “Şeyh Adî'siz Yezidilik”, 29.
3. Bozan, Metin. “Şeyh Adî'siz Yezidilik: Yezidilerin Adî b. Musâfir Algısında Yaşanan Farklılaşmalar”. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 52/2 (2012): 23-41.

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Makale (Online)

1. Mehmet Atalan, “Cenknemelerde Hz. Ali'nin Yeri”, *eMakâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi* 5/2 (2012): 23, erişim 22 Mart 2016, <http://emakalat.com/article/view/1085000108/1085000098>.
2. Atalan, “Cenknemelerde Hz. Ali'nin Yeri”, 17.
3. Atalan, Mehmet. “Cenknemelerde Hz. Ali'nin Yeri”. *eMakâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi* 5/2 (2012): 7-29. Erişim 22 Mart 2016. <http://emakalat.com/article/view/1085000108/1085000098>.

Ansiklopedi Maddesi

1. Hasan Onat, “Makâlâtü'l-İslâmiyyîn”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 27 (Ankara: TDV Yayınları, 1989), 406-407.
2. Onat, “Makâlâtü'l-İslâmiyyîn”, 406.
3. Onat, Hasan. “Makâlâtü'l-İslâmiyyîn”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 27: 406-407. Ankara: TDV Yayınları, 1989.

Arşiv Belgesi

1. Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), İrade Mesâil-i Mühimme (İ. Mes. Müh), 2079.
2. BOA, İ. Mes. Müh., 2079.
3. Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), İrade Mesâil-i Mühimme (İ. Mes. Müh), 2079.

Tez

1. Ahmet İshak Demir, “Mütekaddimin Devri Kelamcılarına Göre Bilgi Kaynağı Olarak Keşf ve İlham” (Yüksek Lisans tezi, Marmara Üniversitesi, 2003), 46.
2. Demir, “Keşf ve İlham”, 53.
3. Demir, Ahmet İshak. “Mütekaddimin Devri Kelamcılarına Göre Bilgi Kaynağı Olarak Keşf ve İlham”. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2003.

Ayet ve Hadis

- Âyetler italik yazılır ve el-Bakara 2/123 şeklinde gösterilir.
Hadis kitaplarında, ilgili eserin hadis alanında meşhur olan referans yöntemi kullanılmalıdır. *Buharî*, “İman”, 1.

ISSN 1309-5803

EMAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

eMakâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 10 | Sayı / Issue: 1 | BAHAR / SPRING 2017

Dikkat Edilecek Diğer Noktalar

Aynı dipnotta birden çok kaynak kullanılıyorsa kronolojik sıraya uyulmalı ve her kaynak arası noktalı virgül (;) ile ayrılmalıdır.